

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความต้องการสารสนเทศด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติของผู้ปฏิบัติงานศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในจังหวัดกระบี่ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีลำดับการศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ จำนวน 366 คน ซึ่งจำแนกออกเป็น

- 1) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 122 คน
- 2) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำนวน 244 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ที่มีความเกี่ยวข้องหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติ จำนวน 274 คน ได้มาจากการเลือกเฉพาะเจาะจงจากตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบในด้านฝ่ายบริหาร จำนวน 122 คน ส่วนฝ่ายเจ้าหน้าที่ จำนวน 152 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครชีและมอร์แกน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างมากกว่าขั้นต่ำ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการและกระบวนการสร้างแบบสอบถาม ตั้งแต่การศึกษา ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดประเด็นที่จะศึกษาตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาเนื้อหาประเด็นในการวิจัยในครั้งนี้ เรื่อง ความต้องการสารสนเทศด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติของผู้ปฏิบัติงานศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศในด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบการเผยแพร่ แหล่งสารสนเทศ และการนำเสนอ ของผู้ปฏิบัติงานศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 13 หัวข้อใหญ่ 21 ข้อย่อย

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคความต้องการสารสนเทศในด้านเนื้อหา รูปแบบการเผยแพร่ การนำเสนอ แหล่งสารสนเทศ ผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติงานศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน แบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคความต้องการสารสนเทศ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 16 ข้อ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมตรวจสอบพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงตามที่เสนอแนะ นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง อย่างน้อย 3 คน ช่วยตรวจสอบเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในข้อคำถามแต่ละข้อ และหาค่าความตรง IOC พิจารณาเลือกเฉพาะข้อคำถามที่ได้คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อนำมาปรับแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

1) นายอภิรักษ์ บัวทองจันทร์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกระบี่

2) นางสาวฉัตรนภา ประกอบกิจ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดกระบี่

3) อาจารย์ ดร.สัจจารีย์ ศิริชัย ตำแหน่งอาจารย์หลักสูตรการจัดการสารสนเทศดิจิทัล สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

2.4 นำแบบสอบถามมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้และให้คำแนะนำอีกครั้งเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 15 – 31 ตุลาคม 2556 จำนวน 50 ชุด ได้รับคืนกลับมา 50 ชุด แยกเป็นบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี 25 ชุด บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช 25 ชุด โดยตั้งค่าความเที่ยงไว้ไม่ต่ำกว่า 0.70 แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ปรากฏผลได้ค่าความเที่ยงทั้งชุด เท่ากับ 0.99 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงจะได้คำตอบที่มีความเชื่อมั่นสูง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประสานและจัดทำหนังสือราชการจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดกระบี่

3.2 จัดทำหนังสือไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การเก็บข้อมูลขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดกระบี่

3.3 เมื่อได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่ต้องการเก็บข้อมูลแล้ว จึงส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มเป้าหมายทางไปรษณีย์และด้วยตัวเองบางส่วน และประสานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการส่งแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปพร้อมกับจดหมายแนะนำตัวของผู้วิจัย ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยความสะดวกอุปพร. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้อำนวยความสะดวกอุปพร. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจังหวัดกระบี่

3.4 ดำเนินการเก็บข้อมูล ระหว่างเดือนมกราคม ถึงกุมภาพันธ์ 2557 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เดือนมีนาคม 2557 ได้รับคืนแบบสอบถามกลับมา จำนวนทั้งสิ้น 330 ชุด ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จำนวน 274 ชุด

3.5 ผู้วิจัยติดตามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจังหวัดกระบี่ เพื่อนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล (Quantitative Method) ลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ กำหนดคะแนนคำตอบ ดังนี้

ตอบช่องมากที่สุด	5	คะแนน
ตอบช่องมาก	4	คะแนน
ตอบช่องปานกลาง	3	คะแนน
ตอบช่องน้อย	2	คะแนน
ตอบช่องน้อยที่สุด	1	คะแนน

การประมวลผลข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคำนวณผลสำเร็จรูป ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามบันทึกผลโปรแกรมคำนวณผลสำเร็จรูป

4.2 ใช้ค่าความถี่และร้อยละวิเคราะห์แบบสอบถามส่วนที่ 1 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์แบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศในด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบการเผยแพร่ แหล่งสารสนเทศ และการนำเสนอ ของผู้ปฏิบัติงานศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

4.4 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์แบบสอบถามส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคความต้องการสารสนเทศในด้านเนื้อหา รูปแบบการเผยแพร่ การนำเสนอ แหล่งสารสนเทศ และจากผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ปฏิบัติงานศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

4.5 ใช้ค่าสถิติ T-test ทดสอบตัวแปรที่แบ่งเป็นสองกลุ่มได้แก่ ตำแหน่งงาน และ ประสิทธิภาพการทำงาน

4.6 ใช้ค่าสถิติทดสอบ F-test ทดสอบความมีนัยสำคัญความแตกต่าง สำหรับตัวแปรตามกลุ่มระดับการศึกษา

